

สารบัญ

บทคัดย่อ

ABSTRACT

VII

บทที่ 1 บทนำ

13

บทที่ 2 แนวคิด และกรณีศึกษาของระบบการสรรหาผู้ลงสมัคร
รับเลือกตั้งในต่างประเทศ

27

- งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบการสรรหาผู้ลงสมัคร
รับเลือกตั้ง

31

- งานศึกษาจากต่างประเทศ

31

- งานศึกษาจากประเทศไทย

34

- กรอบแนวการศึกษา (Approach) และความคิดรวบยอด
(Conceptual Framework): วิธีการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง
กับการพัฒนาประชาธิปไตย

38

- การเลือกตั้งขั้นต้น: แนวคิดและรูปแบบ

53

• ตำรากระบวนการสรรหาผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งเปรียบเทียบจากต่างประเทศ	57
- กรณีศึกษาการเลือกตั้งขั้นต้นในการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา	58
- กรณีศึกษาพรรคการเมืองในประเทศสหราชอาณาจักร	64
- กรณีศึกษาพรรคการเมืองในประเทศแอฟริกาใต้	68
- กรณีศึกษาพรรคการเมืองในประเทศไอร์แลนด์	72
- กรณีศึกษาพรรคการเมืองในประเทศเม็กซิโก	74
- กรณีศึกษาพรรคการเมืองในไต้หวัน	76
- กรณีศึกษาพรรคการเมืองในประเทศไทย	79
- กรณีศึกษาพรรคการเมืองประเทศบราซิลและเฮติโกเวนา	84
- กรณีศึกษาพรรคการเมืองประเทศออสเตรเลีย	86
- กรณีศึกษาพรรคการเมืองประเทศกานา	89

บทที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของระบบการสรรหาผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560

พรรคการเมือง พ.ศ. 2560	93
• กระบวนการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560: ที่มาและหลักการตามกฎหมาย	95
ที่มาของการเลือกตั้งขั้นต้นในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560	96
- หลักการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560	100
• กระบวนการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 24 มีนาคม พ.ศ. 2562	109

• ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	114
- นักการเมือง เครือข่ายการเมือง	114
- นักวิชาการ	116
- คณะกรรมการการเลือกตั้ง	118
- สื่อมวลชน	119
- ภาคประชาสังคม	121
• ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการสรรหา ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง	123
- ปัญหาตัวผู้สมัครเข้ารับการสรรหา (candidacy) ในการตีความกฎหมายและอุปสรรคจากการนำ กฎหมายไปปฏิบัติโดยพรรคการเมือง	123
- ปัญหาผู้สมัครเข้ารับการสรรหา (candidacy) ในด้าน การวางนโยบายที่เป็นแบบแผนเดียวกัน กับมุมมองของ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	124
- ปัญหาโครงสร้างอำนาจในพรรคการเมืองในการเป็น บุคคลที่พรรคดำเนินการสรรหา (party selectorates)	128
- ปัญหาการกระจายอำนาจ (decentralization) ในการส่ง ผู้สมัครลงรับเลือกตั้งและผู้แทนพรรคการเมือง	131
- ปัญหากระบวนการสรรหา (voting/appointment system) ในด้านค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองในการดำเนินการ คัดสรรผู้สมัครลงเลือกตั้งของพรรคการเมืองด้วยการ เลือกตั้งขั้นต้น	136
- ปัญหากระบวนการสรรหา (voting/appointment system) การใช้จำนวนสมาชิกในสาขาพรรค ตัวแทนพรรค ประจำจังหวัดชุดรายชื่อ และบัญชีรายชื่อใน การเลือกตั้งขั้นต้น	138

บทที่ 4 รูปแบบและกระบวนการสรรหาผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้เกิด “ตัวแบบ” ที่เป็นระบบการสรรหาผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งที่เป็น ประชาธิปไตย	141
• ประเด็นถกเถียงว่าด้วยข้อดีและข้อจำกัดของกระบวนการ สรรหาผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง เมื่อนำมาใช้ในประเทศไทย 144 • ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 148 • กระบวนการสรรหาผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 วิเคราะห์ด้วยกรอบความคิดรวบยอด 157 • ข้อเสนอเพื่อสร้างตัวแบบการพัฒนากระบวนการสรรหา ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งให้เป็นประชาธิปไตย 172 • แนวทางในการสร้างระบบการสรรหาผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง ให้ใช้ได้จริงในการเมืองไทย 175	
บทที่ 5 สรุป	183
บรรณานุกรม	194